

โครงการบริหารจัดการลุ่มน้ำและวางระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม จังหวัดราชบุรี ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์สิ่งแวดล้อมและภาวะโลกร้อนในปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต ถือเป็นภาวะเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริโภคและการผลิตในทุกระดับ ภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศจึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพ และเติบโตแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน ด้วยการลดปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในบริเวณสถานประกอบการและชุมชนใกล้เคียง โดยเฉพาะในพื้นที่ตามลุ่มน้ำสายสำคัญ ที่ในบางครั้งอาจมีน้ำเสียถูกปล่อยลงมาผ่านท่อระบายน้ำ คูคลองต่างๆ ซึ่งแม้ว่าน้ำเสียเหล่านั้นเกิดขึ้นมาจากหลายแหล่ง ทั้งจากสถานประกอบการครัวเรือนและภาคการเกษตรก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ภาคอุตสาหกรรมจะถูกมองว่าเป็นตัวการของการเกิดน้ำเสียเป็นลำดับแรก และก่อให้เกิดปัญหาในการประกอบการของโรงงานในพื้นที่เกิดเหตุเป็นอย่างมาก

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงจุดอ่อนเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการในเชิงรุกด้วยการกำหนดและวางมาตรการในการตรวจตราสถานประกอบการที่อยู่ริมแม่น้ำสายหลักที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาน้ำเสียอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง ให้กับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ซึ่งเป็นตัวแทนกระทรวงอุตสาหกรรมในภูมิภาค เพื่อสร้างความตระหนักและป้องกันไม่ให้เกิดสถานประกอบการสร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณลุ่มน้ำสายหลัก อีกทั้งกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การปฏิบัติเพื่อสร้างความมั่นใจว่าโรงงานทั้งที่อยู่ริมแม่น้ำสายหลักและในพื้นที่อื่นทั่วไป ไม่ให้สร้างมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยกำหนดที่จะนำระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมมาดำเนินการกับสถานประกอบการ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การเริ่มต้นดำเนินการ การเปิดเผยข้อมูลการเข้าไปตรวจสอบข้อมูลและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การดูแลสถานประกอบการและเฝ้าระวังอุตสาหกรรมให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อชุมชนและทรัพยากรน้ำ

ในการรณรงค์ และสร้างจิตสำนึกของประชาชนในชุมชน การดำเนินกิจกรรมเพื่อบริหารจัดการลุ่มน้ำและวางระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการเปิดโอกาสให้ชุมชน สถานประกอบการรวมทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดปัญหาด้านมลพิษในรูปแบบเครือข่ายการเฝ้าระวัง ที่เน้นการป้องกันแบบเชิงรุก อันจะส่งผลในการเพิ่มขีดความสามารถการป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นของสถานประกอบการได้เป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้จะเกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคชุมชน สถานประกอบการและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันเฝ้าระวังการเกิดปัญหาด้านมลพิษและนำไปสู่การสร้างมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมกันอย่างต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้มอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการลุ่มน้ำ และวางระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสถานประกอบการอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับการป้องกันปัญหามลพิษและความปลอดภัย สร้างความตระหนักในการรับผิดชอบต่อสังคม สร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถานประกอบการและชุมชน เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของกระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อมูลในการบริหารจัดการ แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ทันทั่วถึง

๒.๒ เพื่อเฝ้าระวังการเกิดผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการบริเวณลุ่มน้ำสายหลัก ลำธาร คู คลอง และบึงที่สำคัญในพื้นที่ต่างๆ ไม่ให้คุณภาพน้ำเกิดวิกฤตถึงขั้นน้ำเน่าเสีย

๒.๓ เพื่อรณรงค์และส่งเสริมให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม

๒.๔ เพื่อส่งเสริม พัฒนาด้านวิชาการหลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบให้เจ้าหน้าที่ประจำโรงงาน

๒.๕ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน ชุมชน ในการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การมีธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีของสถานประกอบการอุตสาหกรรม และภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกกระบวนการ

๓. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

๓.๑ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีน้ำทิ้ง ทั้งที่ระบายและไม่ระบายออก บริเวณลุ่มน้ำสายหลัก ลำธาร คู คลอง และบึงที่สำคัญในพื้นที่ต่างๆ จำนวน ๔๐ โรงงาน

๓.๒ สถานประกอบการอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ ราย

๔. การดำเนินงานโครงการ

๑. ดำเนินการจัดเก็บวิเคราะห์/ตรวจสอบคุณภาพน้ำโรงงานเป้าหมาย จำนวน ๔๐ โรงงาน บริเวณลุ่มน้ำสายหลัก ลำธาร คู คลอง และบึงที่สำคัญในพื้นที่ต่างๆ

๒. จัดชี้แจง ทำความเข้าใจหลักการสร้างความยั่งยืนของสถานประกอบการกับชุมชนด้วยธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม

๓. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และสถานประกอบการ อุตสาหกรรมดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมการใช้ระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ

๔. จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างสถานประกอบการที่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมจนประสบผลสำเร็จในพื้นที่ให้กับผู้ประกอบการอื่นเพื่อขยายผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งศึกษาดูงานสถานประกอบการพี่เลี้ยง

๕. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๐

ตารางควบคุมการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน (๒๕๕๙-๒๕๖๐)									
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ดำเนินการจัดเก็บวิเคราะห์/ตรวจสอบคุณภาพน้ำ โรงงานเป้าหมาย	←									→
๒. จัดชี้แจง ทำความเข้าใจหลักการสร้างความยั่งยืน ของสถานประกอบการกับชุมชนด้วย ธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อม		↔								
๓. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และสถานประกอบการอุตสาหกรรม ดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมการใช้ระบบธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ				↔						
๔. จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างสถาน ประกอบการที่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อมจนประสบความสำเร็จในพื้นที่ให้กับ ผู้ประกอบการอื่นเพื่อขยายผลการดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งศึกษาดูงานสถาน ประกอบการพี่เลี้ยง						↔				

๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีจิตสำนึกในการป้องกันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๖.๒ ชุมชนที่อาศัยใกล้เคียงกับสถานประกอบการอุตสาหกรรม มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะในกรณีที่เกิดปัญหาต่างๆ และมีทัศนคติที่ดีต่อสถานประกอบการ และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๖.๓ ลดปัญหาการร้องเรียนของสถานประกอบการอุตสาหกรรม

๖.๔ เกิดการเฝ้าระวังการเกิดผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการบริเวณลุ่มน้ำ
สายหลัก ลำธาร คู คลอง และบึงที่สำคัญในพื้นที่ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

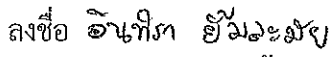
๖.๕ สถานประกอบการมีระบบการจัดเก็บข้อมูล เพื่อการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสียในแม่น้ำสายสำคัญ

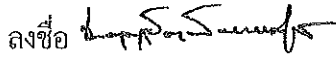
๗. งบประมาณในการดำเนินการ

งบประมาณปี ๒๕๖๐ ของกระทรวงอุตสาหกรรม ประมาณ ๒๑๐,๐๐๐ บาท ใช้งบประมาณ
จากหมวดรายจ่ายอื่น ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ฝ่ายโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอินทรา ยิ้มละมัย)
วิศวกรปฏิบัติการ

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายธัญญรัตน์ พรหมสุทธิ)
หัวหน้าฝ่ายโรงงานอุตสาหกรรม

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(นายจารึก ธรรมสุนทร)
อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี